

Ryś eurazjatycki (*Lynx lynx*) - opis gatunku

Ryś eurazjatycki (*Lynx lynx*) jest największym europejskim przedstawicielem kotowatych. Charakteryzuje się smukłym ciałem, krótkim puszystym ogonem zakończonym czarną końcówką oraz trójkątnymi uszami zwieńczonymi długimi pędzelkami włosów. Charakterystyczne bokobrody rysia stanowi znajdująca się na szyi kryza utworzona z dłuższych włosów.

Wymiary i waga dorosłych osobników jest zmienna i zależy od płci osobnika. Długość ciała dorosłych rysia wynosi od 70 do 130 cm (nie licząc 16-18 cm ogona) przy wysokości mierzonej w barkach sięgającej ok. 65 cm. Masa ciała dorosłych osobników waha się w granicach od 12 do 32 kg¹⁾ (Okarma i Schmidt 2013). Ryś posiada charakterystyczną budowę wewnętrzną, która zapewnia dużą elastyczność potrzebną do pościgu za ofiarą i siłę w powalaniu zdobyczy.²⁾ Długie i masywne kończyny z szerokimi łapami stanowią doskonale przystosowanie do przemieszczania się w głębokim śniegu. Ryś jest zwierzęciem palchoodnym. Przednia kończyna posiada 5 palców, tylna 4 palce. Sierść gęsta i jedwabista, o znakomitych właściwościach izolujących. Ubarwienie rysia jest bardzo zmienne. U poszczególnych osobników ubarwienie zmienia się od jasno do ciemnobrązowego. Występują formy intensywnie cętkowane, jak i całkowicie pozbawione cętek.

Wśród rysi występujących w Polsce zaznacza się bardzo wyraźne zróżnicowanie pod względem ubarwienia ciała. Osobniki zasiedlające północną część Polski (często określaną jako populacja nizinna) mają w większości płowe umaszczenie, pozbawione cętek na grzbiecie i bokach ciała. Jedynie na nogach widoczne są delikatnie zaznaczone cętki i prążki. Wskazuje się, że jednorodne ubarwienie rysi z nizin wynika prawdopodobnie z ich ograniczonej zmienności genetycznej. Natomiast przedstawiciele populacji karpackiej charakteryzują się bardzo wyraźnym plamistym wzorem tworzonym przez różnorodnego kształtu cętki i pasy (Okarma i Schmidt 2013).

Narząd wzroku jest dobrze rozwinięty. Rysie widzą stereoskopowo (przestrzennie) i potrafią jak inne kotowate doskonale ocenić odległość od otaczających obiektów. Budowa oczu zapewnia bardzo dobrą zdolność widzenia w nocy, przy bardzo słabym oświetleniu, choć ostrość widzenia jest ograniczona.. Zakłada się, że podobnie jak u kota domowego zakres dźwięków słyszanych przez rysia sięga nawet 60-70 kHz (Okarma i Schmidt 2013). Umieszczenie uszu jak i umiejętność zmiany ich ustawienia umożliwiają precyzyjne określenie kierunku źródła dźwięku i zwiększają jednocześnie czułość zmysłu. Węch wykorzystywany jest głównie w zachowaniach społecznych tego drapieżnika.

Rysie odżywiają się wyłącznie pokarmem mięsnym, stąd przystosowawcze cechy uzębienia (zredukowana ilość zębów - 28 stałych o funkcji tnąco-kruszącej) i przewodu pokarmowego (prosty i krótki).